

Architekturní osvětlení hotelu Salvator v Karlových Varech

Ing. Radek Panchartek, Enika CZ s. r. o.

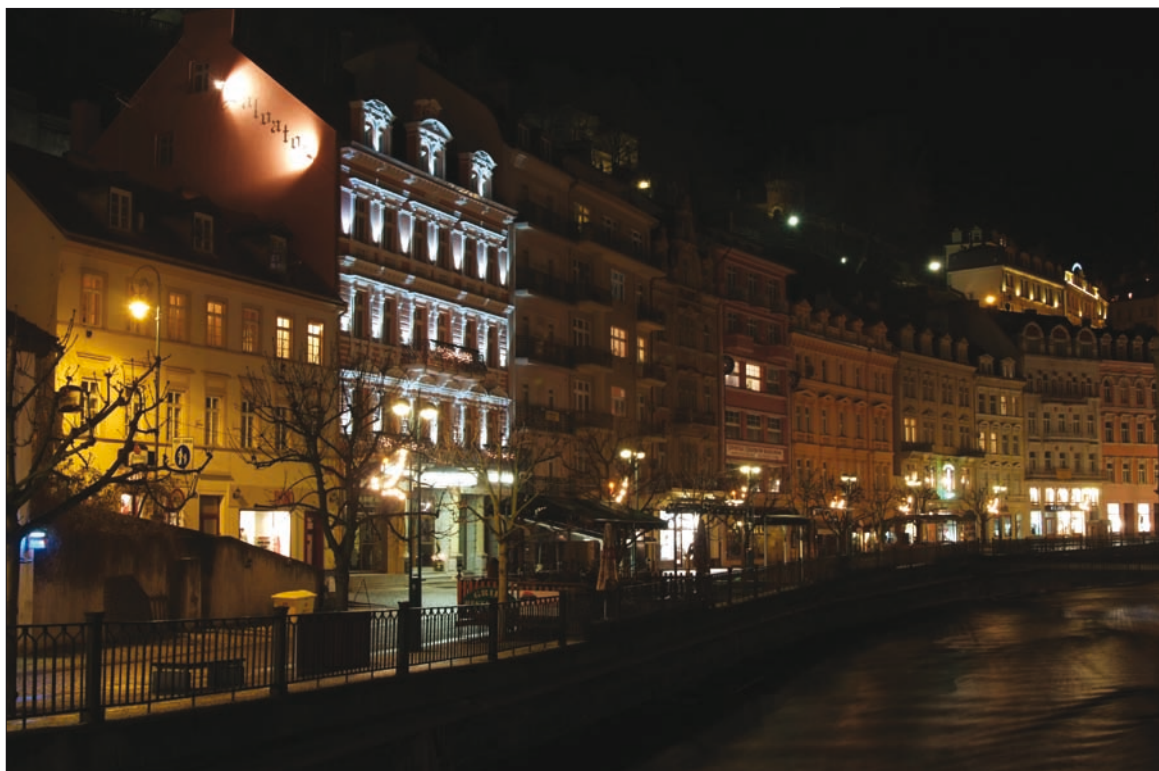
Firma Enika CZ s. r. o. je jedním z nejvýznamnějších dodavatelů svítidel vhodných k osvětlení architektury. Kromě úctyhodné řady odběratelů patří do seznamu jejích aktivit úspěšné realizace prestižní zakázek, kde byla svítidla dodávána firmou Enika CZ s. r. o. použita.

výtah a speciální pokoj upravený pro tělesně postižené osoby.

Předností hotelu je umístění pokojů – z většiny z nich je totiž výhled přímo na vřídelní kolonádu, pokoje kategorie de luxe navíc nabízejí vyhlídku z balkonu s velmi pěkně kovaným zábradlím. Za

dodnes připomíná malá bronzová tabulka na vstupním portálu.

Rekonstrukce budovy probíhala postupně, přičemž cílem bylo co nejrychleji hotel zprovoznit. Úpravy, které s provozem přímo nesouvisely a neovlivňovaly jeho chod, se dělaly později. To byl i pří-

Obr. 1. Osvětlení zdroji s teplotou chromatičnosti světla 5 000 K doslova „vytáhlo“ budovu hotelu z okolní zástavby – rozdíl v barevném podání bílých diod LED a okolních sodíkových výbojek je zřejmý

Jedním z měst, které se může pochlubit výstavností, bohatou návštěvností zahraniční klientely, včetně prominentních osobností a hlav států, hlavy korunované nevyjímaje, jsou Karlovy Vary.

Budova, kde bydlel car

Každá budova na lázeňské kolonádě má nezaměnitelný rukopis architekta, svůj styl a svoji vlastní historii. Jednou z takových budov je i nově otevřený, pečlivě zrekonstruovaný hotel Salvator přímo na vřídelní kolonádě. Jde o jednu z nejprestižnějších lokalit. Hotel po rekonstrukci poskytuje ubytování ve dvoulůžkových pokojích zařízených v romantickém biedermeierovském stylu a vyzdobených původními starožitnými předměty. Hotel má bezbariérový přístup,

pozornost stojí i samotná budova hotelu s krásnou secesní fasádou. Je o to významnější, že v listopadu 1720 v ní pobýval ruský car Petr I. Veliký; tuto událost

pad nasvětlení fasády. Zatímco osvětlení vstupního portálu bylo dokončeno, hotová fasáda byla pro nasvětlení průčelí hotelu pouze připravena, včetně zavedení kabeláže pro 220 V.

Při výběru svítidel k nasvětlení budovy sehrála tato skutečnost dost velkou úlohu. Požadavkem zadavatele bylo osvětlení s minimální spotřebou elektrické energie, minimálními požadavky na údržbu a dlouhou životnost. Ostatní bylo v režii projektanta. Požadavky na minimální spotřebu a maximální životnost beze zbytku splňovala svítidla osazená diodami LED jako světelným zdrojem. Jejich bílé světlo také vyhovovalo, protože splňovalo představu projektanta.

Obr. 2. Umístění světlometu Tyco 15/LED na fasádě nepůsobí rušivě

Obr. 3. Jednoznačně definované rozložení svítivosti zdůrazňuje řešení fasády a neobtěžuje hosty nechtěným světlem

Bílá je dobrá

Vzhledem k tomu, že fasáda je barevná, kombinující bílou a pastelovou oranžovou barvu, jakékoliv barevné světlo by její vzhled zkreslovalo a kazilo celkový dojem. Navíc světlo s teplotou chromatičnosti 5 000 K „vytáhlo“ budovu hotelu z uličního řadu osvětleného rozptýleným světlem vysokotlakých sodíkových výbojek uličního osvětlení s typickým nažloutlým odstínem.

Problémem byla hotová instalace na 220 V, protože svítidla s diodami LED jsou napájena napětím 24 V. Umístění transformátorů na fasádě by působilo rušivě a změny v elektrické instalaci by byly nákladné a komplikované, protože hotel už byl v provozu. Kromě toho by úpravy obtěžovaly hosty, což bylo nežádoucí.

Projektanti nakonec s výhodou využili svítidla italské firmy SBP, dodávaná na český a slovenský trh firmou Enika CZ s. r. o., konkrétně typ Tyco 10/LED osazený třemi diodami LED 3x 1 W. S ohledem na celkovou spotřebu energie hotelu je jejich příkon téměř zanedbatelný. Výhodou uvedeného světlometu je i to, že má vestavěný transformátor, takže ho lze připojit přímo na rozvod s napětím 220 V; tento postup v popisovaném případě značně usnadnil montáž.

Malý reflektor v robustním pouzdru s kvalitní povrchovou úpravou práškovými barvami je odolný proti negativnímu působení povětrnostních vlivů. Připočítá-li se život světelného zdroje přibližně 70 000 hodin, což reprezentuje bezmála osm let nepřetržitého provozu, jde v podstatě o bezúdržbové svítidlo.

K osvětlení průčelí bylo celkem použito 24 světlometů Tyco 10/LED. Byly umístěny po sedmi do jednotlivých podlaží a tři nasvětlují čelní stěny vikýřů podkrovních pokojů. Úhel poloviční svítivosti světlometu byl upraven použitím čočkového difuzoru na 45°, což je ideální pro pokrytí prostoru mezi okny světelnou sto-

Obr. 4. Detail umístění světlometů Tyco 10/LED a nasvícení říms

pou bez toho, aby světlometry svítily do oken ubytovaných hostů.

Za projektem a celkovou realizací osvětlení stála firma Elektromontáže Švejstl s. r. o. z Karlových Varů, zejména její majitel pan Čácha se synem, kteří dohlíželi na bezchybné provedení. Ostatně nebyla to její první spolupráce ani s firmou Enika CZ s. r. o., ani s některým z lázeňských hotelů. Společným úsilím bylo realizováno např. osvětlení hotelu Bristol – Kolonáda a některých dalších staveb.

Kvalitní svítidla s bezproblémovým provozem a spokojenost zákazníků byly v tomto případě nejlepší referencí a zárukou získání dalších reprezentativních zakázek.

Světlometry Tyco

Tyco je název skupiny malých světlometů, ve kterých je možné jako světelné

zdroje používat halogenové žárovky nebo žárovky s dichroickým reflektorem či diody LED. Svítidla Tyco jsou dostatečně odolná pro použití v exteriérech, ale díky střízlivému designu jsou vhodná i k instalaci v interiérech, zejména v prestižních.

Těsnění světlometu jsou silikonová, upevněná v technopolymerovém kroužku odolném proti vysokým teplotám. Vnitřní kabeláž je opatřena silikonovou izolací. Vnější šrouby jsou pro spolehlivou demontáž při údržbě z korozivzdorné oceli.

Obr. 5. Památka na pobyt ruského cara Petra I. Velikého

Světlometry Tyco se používají k osvětlení architektonických detailů, soch, uměleckých děl v galeriích, kostelech, muzeích, ale také ve výstavních a obchodních prostorech.

Tělo světlometu, výložník, úchyt a kryt transformátoru jsou vyrobeny z hliníku, jejich povrch je pískovaný a chromátovaný proti korozi s finální úpravou práškovými barvami v odstínu šedá RAL 9006 nebo černá. Maximální využití výkonu světelného zdroje s jednoznačně definovaným rozložením svítivosti zajišťuje reflektor z anodizovaného leštěného hliníku (99,85 %).

Krycí sklo je bezpečnostní, tvrzené a je ho možné doplnit difuzorem s vnitřním refraktorem, vytvářejícím oválné rozložení svítivosti. Je-li třeba, jsou k dispozici i barevné filtry, červený, zelený, žlutý a modrý, pro vytváření scénických efektů. Jejich použití je nutné pečlivě zvážit, protože jinak realizace může snadno sklouznout ke kýčovitosti. V tomto případě obzvlášť platí, že „méně někdy znamená více“.

Svítidla Tyco 10/51 a Tyco 12/51 jsou vybavena nastavitelným rozložením svítivosti od širokého po úzké, které je možné dále upravit hliníkovou clonou.

Světlometry Tyco s diodami LED nevyzařují žádné UV ani tepelné záření, takže jsou vhodné k nasvětlování např. obrazů, uměleckých děl, historických dokumentů a jiných objektů, které by UV a IČ záření mohlo poškodit.

Malé světlometry Tyco se vyrábějí v ucelené designové řadě, což umožňuje projektantům a architektům jejich použitím splnit většinu náročných požadavků.

Foto : Václav Šourek